

Truck Service Finlandille valmistui hiljattain koneenkuljetuslava. Lavan etuosan kotelossa on sähkövinssi.

Viipurissa syntynyt nurmijärveläinen Paavo Teräväinen, 78 on tehnyt metallitöitä yli 60 vuotta. Siinä ajassa on syntynyt n. 5 000 lavaa. Lavarakenne Paavo Teräväinen on edelleen voimissaan eikä laadusta tingitä.

Metallimiehen hommat **Paavo**

Teräväinen

aloi

tti 16-vuotiaana kaasulamppujen kaarien hitsaajana. Työ oli kuparin kovajuotoksia kaasupillillä ja tuntipalkkaa siitä sai yhden markan ja 25 penniä.

Monen mutkan kautta Teräväinen päätyi yrittäjäksi. Hän perusti Nurmijärven Karhunkorpeen Lavarakenne Paavo Teräväinen Oy:n, joka toimii edelleen. Vuosien varrella Paavon pajasta on valmistunut erilaisia lavoja noin 5 000.

- Hyvän lavan rakenne on tukeva ja se on tehty hyvistä raaka-aineista eikä se silloin voi olla se, minkä saa vähimmillä euroilla. Mutta kun lava kestää käytössä pitkään, niin silloin se on kuitenkin se edullisin, toteaa edelleen yrittäjän intoa puhkuva 78-vuotias "lavaneuvos".

Hyvän kunnon salaisuus on liikunta. Sitä Paavo Teräväinen kehottaa yrittäjiäkin harrastamaan, vaikka kuinka tuntuisi, että aika ei riitä.

Paavo Teräväisen toimistosta ei tietokonetta löydy. Tehdyt työt ovat muistissa vihkoissa. Kotona on kyllä tietokone, jolla hän hoitaa mm. laskutukset.

HITSARIKSI

Metallitöiden alkeet Teräväinen opetteli vuonna 1959 kaasulamppuja valmistavassa yrityksessä. Yrittäjän tarvitsemaa tehokkuutta ja kekseliäisyyttä ilmeni jo silloin, kun muut tekivät liitosten kovajuotoksia yksikappale kerrallaan. 16-vuotias Paavo keksi tehdä sarjatyönä useampaa kerralla.

Perälauta ei petä

Kirjoittanut Ajolinja
28.04.2021 00:00

Sillä tavalla tehden olisin tienannut yhden markan ja 25 pennin tuntipalkan sijaan seitsemän markkaa tunnissa, jos olisi siirryttyurakkapalkkaan. Pidin kuitenkin suunikiinni, koska muuten pomot olisivat alkaneet vaatia kaikilta tätä työtapaa ja ylityöt olisivat loppuneet. Ylitöissä aika meinasi tulla välillä pitkäksi, kun olin yleensä jo vaadittavan kappalemäärän tehnyt normaalintyöpäivän aikana, Teräväinen kertoo.

Teräväinen kehitti autoilija Antti Karttusen vinkin pohjalta perälautaratkaisun, jossa on pariluukut ja ylhäältä saranoitu perälauta (Paven paukkuperälauta). Käyttäjät kehuvat rakennetta kestäväksi eli perälauta ei Paavon lavoissa petä.

RUOTSIN TYÖREISSUT

60-luvulla Teräväinen kävi pari työreissua Ruotsissakin. Ensin hän oli paperitehtaalla raanakuskina siirtelemässä kuitupuunippuja tarvittaviin paikkoihin ja toisella reissulla lämpöpattereita valmistavassa tehtaassa, jossa työ oli tuttuja kovajuotoksia liukuhihnan ääressä.

Ruotsin keikoilla oli kaksi kertaa hengen lähtökin lähellä työtapaturmien kautta. Ensin putosi siltanosturin siirtovaunun sähkömoottori olkapäätä hipoen, toisella kertaa raananosturin kiskot olivat jäässä ja Paavo meinasi päätyä nosturin ohjaamossa läheiseen järveen.

Pienemmistä työtapaturmista on jäänyt ranteeseen muistoksi kaasupillin polttama arpi. Ei sairauslomaa siitäkään tapaturmasta sisukas mies pitänyt, vaan kääre kädessä verta tihkuen jatkoi liukuhihnatyötä.

Ruotsin reissujen välissä Teräväinen oli vähän aikaa töissä Vantaalla kuorma-autojen päällirakenteita valmistavassa yhtiössä. Siellä hän sai ensimmäiset työkokemukset lavojen teosta. Ensimmäisenä päästiin tekemään karjankuljetuslavaa.

Ulkopuolelta sileät laidat on tuettu perinteisten pystytolppien sijasta sisäpuolelle hitsatuilla koteloilla, jotka lisäävät myös lavan pitkäikäisyyttä.

YRITTÄJÄKSI

60-luvun lopussa Suomeen palattuaan Teräväinen meni Nurmijärven Perlokselle koneasentajaksi, jossa palkka oli 2 markkaa ja 80penniä tunnilta. Ruotsin korkeampaan palkkatasoon tottuneena hän pyysi palkankorotusta. Ja kun sitä ei tullut, niin hän vaihtoi työpaikkaa.

70-luvulla metallialan lakon aikaan Teräväinen oli näyttelijänäkin eräässä elokuvassa. Viimeisetvuodet palkkatyöntekijänä oltiin päivätKeimolassa Alumalla alumiinifoliotehtaassa laitosmiehenä ja illat siirtolavoja tekevässä yhtiössäPalojoella hitsarina. Tuolloin työpäivä alkoi aamukuudelta ja päättyi puolen yön aikoihin.

Yksi kesä Teräväiseltä meni erään kaverin kanssa yrittäjänä asfalttihommissa, mutta veri veti takaisin raudan pariin. Syyskuussa vuonna 1976 hän osti 500 markalla puikkohitsauskoneen, hankki omakotitaloonsa voimavirran ja alkoi kokeilla työskentelyäomissa nimissä. Kotipihalla tehtiinmetallihommia, muun muassa täyttöhitsauksia Caterpillarien telarulliin.

Kun ”pohjolan liikenteen tallissa” alkoi olla liian kylmää ja lumista, niin Teräväinenhommasi pakettiauton ja hänestä tuli kiertävähitsari. Töitä tehtiin yrittäjänä asiakkaiden tiloissa. Hän teki mm. yhden kippisoralavan ja hitsaushommia myös entiselle työnantajalleen Palojoella. Ensimmäinen kiinteä toimitila oli kahden auton talli.

- Siitä sain häädön, kun omistaja totesi, että ei hän halua katsella noin hurjaa raatamista. Töitä tein silloin melkein kellon ympäri, Paavo Teräväinen muistelee.

Häädön jälkeen saneerattiin 200 neliöt tilat painonnostokaverin tyhjäksi jääneeseen navettaan. Siellä Teräväinen työskenteli noin 20 vuotta.

Tommi Konttinen tekee kuusimetristä 2 200-kiloista vaihtolavaa, joka valmistuu kolmessa päivässä.

ASIAKASHANKINTAA

Yrittäjäuransa alkuvaiheessa Teräväinen teki markkinointiakin. Hän otti puhelinluettelon keltaisilta sivuilta numeroita ja soitteli etupäässä isoja rakennusliikkeitä läpi - Puolimatkaa, Ruolaa ja Lemminkäistä. Soitot tuottivat tulosta.

- Ruolalta sain kymmenen vaihtolavan tilauksen ja markkinointia ei ole sen jälkeentarvinnut varsinaisesti tehdä. Kai se on niin, että kun tekee hyvää työtä asiallisella hinnalla, niin asiakas ostaa uudestaan, Paavo Teräväinen arvelee.

Alusta alkaen Lavarakenne Paavo Teräväisen lavoihin on kiinnitetty yhtiön tarrat. Niidenkin avulla on tullut tilauksiin johtavia yhteydenottoja. Monesti on tullut soittoja vanhoilta asiakkailta: Teit meille vaihtolavan kymmenen vuotta sitten ja nyt tarvittaisi pari samanlaista lisää.

Soiton jälkeen Teräväinen avaa muistivihkokaapin ja kaivaa sieltä esille kymmenienvuosien aikana kertyneen vihkonipun. Vihkoista löytyy tiedot asiakkaalle aikanaan tehdystä lavasta ja myyntihinta. Tietokonetta toimistosta ei löydy.

Ensimmäinen lava, minkä Teräväinen teki kiinteissä toimitiloissaan, oli kuusimetrinen romulava kahden metrin laidoilla. Asiakkaana oli Autovahinkokeskus Espoon Juvanmalmilta.

Sorvia tarvitaan mm. vaihtolavan takapäähän rullien valmistuksessa. Kuvassa yrittäjä Paavo Teräväinen.

KONKURSSI OLI LÄHELLÄ 90-luvun laman iskiessä Lavarakenne Paavo Teräväiselle oli juuri valmistunut uusi omahalli. Sitä varten oli otettu 800 000 markkaa valuuttalainaa. Devalvaatioiden jälkeen lainasummakasvoi reilusti yli miljoonaan markkaan.

- Silloin meni paljon hyviä yrityksiä pankkien joustamattomuuden takia nurin. Minulla oli kuitenkin tuuria, olin valinnut oikean pankin, jonka paikallisen konttorin johtaja ymmärsi, että Teräväinen on lypsävä lehmä, ei sitä kannata tappaa, Teräväinen muistelee.

Hän teki pankin kanssa sopimuksen, että maksaa toistaiseksi lainasta vain pelkkiä korkoja.

- Tosin 19 % korossakin oli maksamista. Jouduin sanomaan irti työntekijäni ja itse aloin tehdä pitkää päivää, Teräväinen kertoo.

Työpäivä alkoi aamukahdeksalta ja päättyi aikaisintaan iltakymmeneltä. Töitä oli kuitenkin minulle hyvin tarjolla. - Puolimatkalta tein silloin useisiin kymmeniin lavoihin laitojen korotukset, karsivat varmaan kustannuksiaan ajamalla isompia kuormia, Teräväinen muistelee.

Ylimpänä on uusi juuri valmistunut lava. Kaksi muuta ovat muiden valmistamia ja ovat olleet peräluukukorjauksessa.

SUUNNITELMAT PÄÄSSÄ Paavo Teräväisen verstaalta ei löydy piirustuslautaa eikä Autocad-ohjelmaa. Lavojen suunnitelmat ovat lujuuslaskelmineen kertyneet pitkän kokemuksen myötä muistiin. Perusvaihtolavat laidoilla tai konelavat ilman laitoja ovat rakenteeltaan selkeitä. Leveys on 2,60 metriä ja pituus tyypillisesti 6-7 metriä.

Mutta on Teräväisellä tehty paljon erikoislavojakin. Viimeisimpinä mielessä on Panssariprikaatille Parolaan tehtyt panssarivaunujen 20 tonnia kantavat kuljetuslavat. Mallina oli aikaisemmin käytössä ollut lava, joka tosin oli notkahtanut.

- No tein samanlaisen, mutta pistin vähän vahvemmat I-palkit rungoksi ja niiden kylkeen vielä varalta vahvikkeet. Varmaan ovat lavat kestäneet, kun eivät ole tuoneet korjattavaksi, Teräväinen päättelee.

Jokin aika sitten valmistui pyöräkuormaajan kuljetuslava, johon piti pyörien kohdalle tehdä upotukset. Näin kokonaiskorkeus kuorman kanssa saatiin riittävän matalaksi.

Helsingin kaupungille valmistui paikkausasfalttia varten lämpölava. Siihen tuli asfaltinnotkeana pitävät voimavirralla lämpenevät vastukset.

Työn ja suunnitelmien yhteen nivoutumista kuvaa tapaus, kun Teräväinen teki aikanaan vaihtolavakiskollisia työmaakoppien runkoja Skanskalle. Kun ensimmäinen runko oli tehty, niin porausreikien paikat merkittiin tussilla rullamittaan. Verstaalla oli viikonloppuna traktoriharrastajat ja heidän jäljiltään rullamitta oli hukassa. Työt eivät maanantaiaamuna alkaneet ennen kuin tärkeä rullamitta löytyi.

Lavarakenne Paavo Teräväinen toimii nykyisin Nurmijärven Karhunkorvessa Hirvitiellä.

RAKENNE JA RAAKA-AINEET RATKAISEVAT Hyvä lava tehdään Teräväisen filosofian mukaan kunnon raaka-aineista. Lavarakenne Paavo Teräväisellä ei käytetä mitään patarautaa, vaan rakennusjätelavoissakin lujuusluokaltaan 355 N/mm² teräslevyjä, pohjassa paksuus 4 mm ja laidoissa 3mm. Maansiirtolavoissa ja erikoisjätteiden kuljetukseen tarkoitetussa lavoissa materiaali on huomattavasti jäykempää ja kulutusta kestäväää Hardox 450 teräslevyä. Rahtilavoja tehdään 3-osaisilla avattavilla alumiinilaidoilla.

Rakenteihin on kehitelty vuosien varrella omia ratkaisuja. Tarjolla on esimerkiksi ulkopinnaltaan sileälaitaisia lavoja. Perinteiset laitoja tukevat pystytolpat on korvattu lavan sisäpuolelle tulevilla koteloilla, joilla lavaan saadaan samalla pituusjäykkyyttä.

Takalaidaksi on tarjolla perinteiset pariluukut tai autoilija

Antti Karttusen

vinkistä kehitetty ”Paven paukkulauta” eli pariluukkujen ja ylhäältä saranoidun perälaudan yhdistelmä. Takalaidan lukot linkkuineen ovat kovalla rasituksella ja ne ovatkin monen lavan heikko kohta. Lukoista Teräväinen on kehittänyt vuosien kokemuksen kautta omat mallit ja niitä on asennettu myös korjattavaksi tuotujen muiden valmistajien lavoihin.

Kirjoittanut Ajolinja
28.04.2021 00:00

Kirjoittanut Ajolinja
28.04.2021 00:00

TILAA AJOLINJA!